Giảm tiểu cầu liên quan đến linezolid

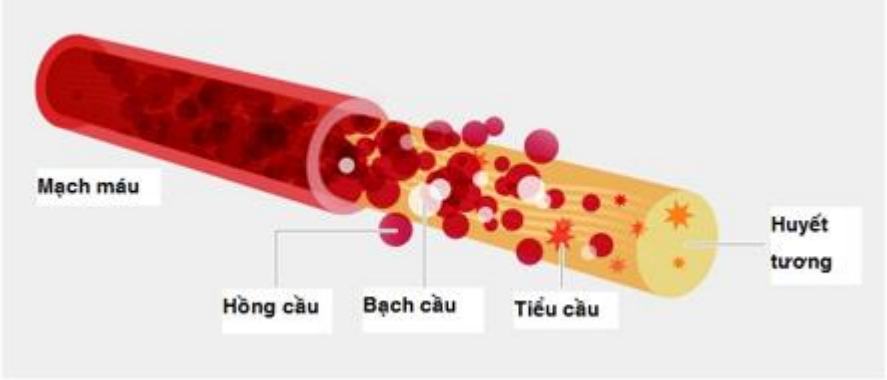

1. Tần suất ADR trên huyết học

Thường gặp (1/100 ≤ ADR < 1/10): Thiếu máu.

Ít gặp (1/1000 ≤ ADR < 1/100): Giảm bạch cầu, giảm bạch cầu trung tính, giảm tiểu cầu, tăng bạch cầu ưa acid.

Hiếm gặp (1/1000 ≤ ADR < 1/10000): Giảm toàn thể huyết cầu.

Chưa xác định rõ tần suất: Ức chế tủy xương, thiếu máu tiếu sắt.

2. Cơ chế

Linezolid là kháng sinh nhóm oxazolidinon, có tác dụng ức chế sự phát triển của vi khuẩn bằng cách gắn chọn lọc tại vị trí 23S rRNA trên tiểu đơn vị 50S của ribosom vi khuẩn, từ đó ức chế sự tạo thành phức hợp 70S của ribosom, dẫn đến ức chế sự nhân lên của vi khuẩn.

Linezolid còn là một chất ức chế hồi phục không chọn lọc monoamine oxidase (MAO), dẫn đến khả năng xuất hiện hội chứng serotonin. Nhiều báo cáo đã ghi nhận hội chứng serotonin khi phối hợp linezolid với các thuốc tác động lên hệ serotonergic.

3. Yếu tố nguy cơ

- Nguy cơ gặp phải những tác động này có thể liên quan đến thời gian điều trị (dùng linezolid kéo dài trên 2 tuần).
- Những bệnh nhân cao tuổi được điều trị bằng linezolid có thể có nguy cơ cao hơn về rối loạn tạo máu so với những bệnh nhân trẻ tuổi.
- Bệnh nhân có tiền sử suy giảm tế bào máu, suy thận nặng.
- Bệnh nhân đang dùng các thuốc ức chế tủy, bệnh nhân có nhiễm trùng mạn tính đã hoặc đang điều trị chống nhiễm khuẩn.

4. Thận trọng và xử trí

- Cần giám sát công thức máu hàng tuần trong quá trình dùng thuốc, đặc biệt cần theo dõi chặt trên những bệnh nhân có yếu tố nguy cơ (thiếu máu, giảm bạch cầu hoặc giảm tiểu cầu; đang dùng đồng thời các thuốc có thể làm giảm nồng độ hemoglobin, giảm số lượng tế bào máu hoặc ảnh hưởng xấu đến số lượng hoặc chức năng tiểu cầu; suy thận nặng; điều trị kéo dài hơn 10-14 ngày).

- Nếu sự ức chế tủy xương xảy ra đáng kể trong phác đồ điều trị linezolid, nên ngưng điều trị trừ khi cần thiết bắt buộc phải tiếp tục điều trị, trong trường ở hợp đó phải giám sát chặt chẽ số lượng tế bào máu và có các chiến lược quản lý thích hợp.
- Ngoài ra, cần khuyến cáo thực hiện và giám sát hàng tuần các xét nghiệm tổng phân tích máu (bao gồm nồng độ hemoglobin, tiểu cầu, số bạch cầu toàn phần và từng phần) ở những bệnh nhân điều trị với linezolid bất kể số lượng tế bào máu ban đầu như thể nào.
- Trong các nghiên cứu, tỉ lệ bệnh thiếu máu nặng cao hơn ở những bệnh nhân sử dụng linezolid kéo dài hơn 28 ngày. Những bệnh nhân này thường cần phải truyền máu.

Tài liệu tham khảo

1. Dược thư Quốc gia (2022).
2. Tờ hướng dẫn sử dụng thuốc Linezolid.

Thông qua Hội đồng thuốc & Điều trị và Tổ thông tin thuốc ngày……tháng…….năm 2024.